

Sygn. akt I C 1318/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2015r.

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Halina Grzybowska

Protokolant: Magdalena Tobiasz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 08 maja 2015 roku w Ś.

sprawy z powództwa **Z. M.**

przeciwko **K. P., G. P., R. P.**

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

I. uznaje za bezskuteczną w stosunku do Z. M. czynność prawną w postaci umowy darowizny nieruchomości rolnej niezabudowanej, położonej w J. o powierzchni 11,800 ha, dla której Sąd Rejonowy w Świdnicy prowadzi księgę wieczystą (...), zawartą w dniu 14 października 2009 roku pomiędzy pozwanym G. P. a pozwanym R. P., sporządzoną w formie aktu notarialnego przed notariuszem W. D. w Kancelarii Notarialnej w Ś., Repertorium A, numer (...) – w celu zaspokojenia wierzytelności przysługującej powodowi Z. M. wobec G. P. i K. P., wynikającej z nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 22 maja 2012 r., sygn. akt I Nc (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 25 lipca 2012 r., obejmującej należność główną w kwocie 64.385,76 (sześćdziesiąt cztery tysiące trzysta osiemdziesiąt pięć złotych 76/100) zł, odsetki ustawowe od dnia 18 stycznia 2012 roku oraz koszty procesu w wysokości 3.647 (trzy tysiące sześćset czterdzieści siedem) zł, pomniejszonych o wyegzekwowaną z tego tytułu w toku egzekucji komorniczej w sprawie Km (...) prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy kwotę 516,69 zł;

II. oddala powództwo w stosunku do pozwanych K. P. i G. P.;

III. orzeczenie o kosztach sądowych i kosztach procesu pozostawia referendarzowi sądowemu, przy ustaleniu, że powód wygrał proces w połowie.

Sygn. akt I C 1318/13

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 5 czerwca 2013 r. przeciwko pozwanym K. P., G. P., R. P. powód Z. M. domagał się uznania za bezskuteczne w stosunku do powoda, co do kwoty 64 395,76 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 18 stycznia 2012 r., dokonanych między pozwanymi czynności prawnych w postaci:

1. umowy darowizny sporządzonej w dniu 14.10.2009 r. nieruchomości rolnej niezabudowanej, położonej w J. o powierzchni 11,800 ha, dla której Sąd Rejonowy w Świdnicy prowadzi księgę wieczystą (...),
2. umowy darowizny sporządzonej w dniu 14.10.2009 r. nieruchomości rolnej niezabudowanej, położonej w J. o powierzchni 8,3600 ha, dla której Sąd Rejonowy w Świdnicy prowadzi księgę wieczystą (...).

Nadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanych kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że pozwani K. P. i G. P. zawarli z Agencją Nieruchomości Rolnych - Oddział Terenowy we W. szereg umów dzierżawy gruntów rolnych. Na poczet zabezpieczenia roszczeń o zapłatę czynszu pozwani wystawili weksle in blanco poręczone przez powoda. Z powodu nieuregulowania przez pozwanych należności Agencji Nieruchomości Rolnych, uzyskała ona na podstawie weksli przeciwko wskazanym pozwany oraz przeciwko powodowi jako współdłużnikowi solidarnemu szereg tytułów wykonawczych w postaci wydanych przez Sąd Rejonowy w Świdnicy nakazów zapłaty. Wskutek prowadzonego postępowania egzekucyjnego na podstawie wskazanych tytułów wykonawczych Komornik Sądowy wyegzekwowała od powoda jako współdłużnika solidarnego na rzecz Agencji Nieruchomości Rolnych kwotę 64 385,76 zł. Powód wstąpił zatem w prawa zaspokojonego wierzyciela i uzyskał nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy w Świdnicy, sygn. akt I Ns(...), przeciwko pozwany na kwotę 64 385,76 zł. Prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy postępowanie egzekucyjne w celu wyegzekwowania tej ostatniej należności zostało umorzone z powodu bezskuteczności egzekucji. W trakcie trwających procesów wytoczonych przez Agencję Nieruchomości Rolnych, tj. w dniu 14.09.2009 r. pozwani K. P. i G. P. darowali swojemu synowi R. P. należące do nich nieruchomości, udaremniając tym samym przysługę egzekucję wierzytelności powoda.

W odpowiedzi na pozew pozwani wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych. Wskazali, że w momencie zawierania przedmiotowych umów pozwani K. P. i G. P. byli wypłacalni, a wskutek ich zawarcia nie nastąpiło obniżenie ich wypłacalności, gdyż wartość pozostałego majątku dłużników wystarczała na zaspokojenie wierzyciela. Pozwany G. P. jest właścicielem udziału w wysokości 1/2 w nieruchomości gruntowej (nr Kw (...)) położonej w W., nr działki (...), którego szacunkowa wartość wynosi ok. 500 000 zł. W dacie zawarcia umów darowizn księga wieczysta była wolna od wzmianek o egzekucji, natomiast ujęte w księdze postępowania egzekucyjne zostały wszczęte po zawarciu umów darowizn. Egzekucja komornicza w sprawie Km (...) nie toczyła się z tej nieruchomości, wobec czego wynik egzekucji nie może być wyznacznikiem spełnienia przesłanek skargi pauliańskiej. Nie spełniona została więc przesłanka uwzględnienie skargi pauliańskiej w postaci niewypłacalności dłużnika. Nadto pozwani wskazali, że pomiędzy nimi a powodem istniało porozumienie, na mocy którego pozwani oddali mu połowę dzierżawionej działki, w zamian za co miał on przekazywać im połowę należności z tytułu czynszu dzierżawnego, czego jednak nie uczynił. Wobec tego żądanie pozwu jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Na rozprawie w dniu 8 maja 2015 r. powód cofnął żądanie pozwu dotyczące nieruchomości rolnej niezabudowanej, położonej w J. o powierzchni 8,3600 ha, dla której Sąd Rejonowy w Świdnicy prowadzi księgę wieczystą (...), a pozwani wyrazili na to zgodę. Sąd postanowieniem z dnia 8 maja 2015 r. umorzył w tym zakresie postępowanie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy we W. zawarła w dniu 16.02.2004 r. z K. P. i G. P. umowę dzierżawy nieruchomości rolnej, na mocy której Agencja oddała do dzierżawy opisaną w umowie nieruchomość rolną położoną w obrębie P., gmina J., o powierzchni 10,7720 ha na 10 lat, a dzierżawcy zobowiązali się płacić Agencji roczny całkowity czynsz dzierżawny w wysokości równoważący 270,00 decyton pszenicy. K. P. i G. P. w celu zabezpieczenia roszczeń Agencji o zapłatę czynszu dzierżawnego wystawili weksel in blanco, postanawiając że Agencja ma prawo wypełnić weksel w przypadku niedotrzymania ustalonych w porozumieniu terminów płatności na sumę odpowiadającą przysługującej Agencji należności w wysokości niespłaconych rat wraz z odsetkami i wszelkimi innymi kosztami. Weksel został poręczony przez Z. M.. Według stanu na dzień 21.05.2009 r. zadłużenie pozwanych z tytułu zawartej umowy dzierżawy wynosiło 60 332,03 zł. W dniu 17 lipca 2009 r. Agencja wypełniła złożony na zabezpieczenie płatności weksel na kwotę 15 500 zł, o czym w dniu 22 lipca 2009 r. poinformowała K. i G. P., a także Z. M..

Dowód: umowa nr (...) – k. 4-11 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc (...), kopia weksla in blanco wraz z deklaracją do weksli poręczonych in blanco – k. 21, 22 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc (...), wezwanie do zapłaty z dnia 21.05.2009 r. – k. 16-19 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc (...), zawiadomienie o wypełnieniu weksla z 17.07.2009 r. wraz ze zwrotnymi poświadczeniami odbioru – k. 23,24 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc (...).

W dniu 29 października 2009 r. Sąd Rejonowy w Świdnicy w sprawie I Nc 612/09 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym i orzekł, że K. P., G. P., Z. M. powinni zapłacić solidarnie Agencji Nieruchomości Rolnych OT we W. kwotę 15 500 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 18 sierpnia 2009 r. oraz koszty postępowania w kwocie 2594 zł.

Dowód: nakaz zapłaty z 29.10.2009 r., sygn. akt I Nc (...) – k. 31 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc(...)

W dniu 16.02.2004 r. Agencja zawarła z K. P. i G. P. umowę dzierżawy nieruchomości rolnej o powierzchni 20,9000 ha, ustalając roczny czynsz dzierżawny na równowartość 450,00 decyton pszenicy. K. P. i G. P. w celu zabezpieczenia roszczeń Agencji o zapłatę czynszu dzierżawnego wystawili weksel in blanco, który został poręczony przez Z. M.. Według stanu na dzień 21.05.2009 r. zadłużenie pozwanych z tytułu zawartej umowy dzierżawy wynosiło 103 096,58 zł. W dniu 17 lipca 2009 r. Agencja wypełniła weksel na kwotę 25 400 zł, o czym poinformowała zobowiązane osoby.

Dowód: umowa nr (...) – k. 5-12 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc(...), kopia weksla in blanco wraz z deklaracją do weksli poręczonych in blanco – k. 22, 23 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc(...), wezwanie do zapłaty z dnia 21.05.2009 r. – k. 17-20 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc (...), zawiadomienie o wypełnieniu weksla z 17.07.2009 r. wraz ze zwrotnymi poświadczeniami odbioru – k. 24,25 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc (...).

Na podstawie wskazanego weksla Sąd Rejonowy w Świdnicy w sprawie I Nc (...) wydał w dniu 19 listopada 2009 r. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym i orzekł, że K. P., G. P., Z. M. powinni zapłacić solidarnie Agencji Nieruchomości Rolnych OT we W. kwotę 25 400 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 18 sierpnia 2009 r. oraz koszty postępowania w kwocie 2718 zł.

Dowód: nakaz zapłaty z 19.11.2009 r., sygn. akt I Nc (...) – k. 27 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc (...).

Agencja zawarła także w dniu 16.02.2004 r. z K. P. i G. P. umowę dzierżawy nieruchomości rolnej o powierzchni 18,0100 ha, ustalając roczny czynsz dzierżawny na równowartość 420,00 decyton pszenicy. K. P. i G. P. w celu zabezpieczenia roszczeń Agencji o zapłatę czynszu dzierżawnego wystawili weksel in blanco, który został poręczony przez Z. M.. Według stanu na dzień 21.05.2009 r. zadłużenie pozwanych z tytułu zawartej umowy dzierżawy wynosiło 104 123,07 zł. W dniu 17 lipca 2009 r. Agencja wypełniła weksel na kwotę 23 650 zł, o czym poinformowała zobowiązane osoby.

Dowód: umowa nr (...) – k. 4-11 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc(...), kopia weksla in blanco wraz z deklaracją do weksli poręczonych in blanco – k. 20, 21 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc (...), wezwanie do zapłaty z dnia 21.05.2009 r. – k. 15-18 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc(...), zawiadomienie o wypełnieniu weksla z 17.07.2009 r. wraz ze zwrotnymi poświadczeniami odbioru – k. 22,23 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc (...).

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 20 listopada 2009 r., sygn. akt I Nc (...), Sąd Rejonowy w Świdnicy orzekł, że pozwani K. P., G. P. i Z. M. powinni zapłacić solidarnie na rzecz Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy we W. kwotę 23 650 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 18 sierpnia 2009 r. do dnia zapłaty oraz koszty postępowania w kwocie 2 696 zł.

Dowód: nakaz zapłaty z dnia 20.11.2009 r., sygn. akt I Nc (...) – k. 26.

Na podstawie umowy dzierżawy nr (...) Agencja oddała w dzierżawę K. P. i G. P. na okres 10 lat nieruchomość rolną o powierzchni 14,8000 ha, a oni zobowiązali się do zapłaty rocznego czynszu dzierżawnego w wysokości równowartości 430,00 decyton pszenicy. K. P. i G. P. w celu zabezpieczenia roszczeń Agencji o zapłatę czynszu dzierżawnego wystawili weksel in blanco, który został poręczony przez Z. M.. Według stanu na dzień 21.05.2009 r. zadłużenie pozwanych z tytułu zawartej umowy dzierżawy wynosiło 106 602,16 zł. W dniu 17 lipca 2009 r. Agencja wypełniła weksel na kwotę 24 500 zł, o czym poinformowała zobowiązane osoby.

Dowód: umowa nr (...) – k. 4-11 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc(...), kopia weksla in blanco wraz z deklaracją do weksli poręczonych in blanco – k. 20, 21 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc (...), wezwanie do zapłaty z dnia 21.05.2009 r. – k. 15-18 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc (...), zawiadomienie o wypełnieniu weksla z 17.07.2009 r. wraz ze zwrotnymi poświadczeniami odbioru – k. 22,23 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc (...).

Na podstawie wskazanego weksla Sąd Rejonowy w Świdnicy w sprawie I Nc (...) wydał w dniu 26 listopada 2009 r. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym i orzekł, że K. P., G. P., Z. M. powinni zapłacić solidarnie Agencji Nieruchomości Rolnych OT we W. kwotę 24 500 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 18 sierpnia 2009 r. oraz koszty postępowania w kwocie 2707 zł.

Dowód: nakaz zapłaty z 26.11.2009 r., sygn. akt I Nc (...) – k. 27 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc(...).

Orzeczone w/w nakazami zapłaty należności wierzyciel Agencja Nieruchomości Rolnych w łącznej kwocie 64 385,76 zł. wyegzekwowała wyłącznie od Z. M. jako poręczyciela wekslowego, wobec bezskuteczności egzekucji w stosunku do G. i K. P.. (NIESPORNE)

W dniu 14 października 2009 r. pozwani K. P. i G. P. zawarli w formie aktu notarialnego, rep. A, nr (...) przed notariuszem W. D., umowę darowizny, na mocy której m.in. pozwany G. P. darował swojemu synowi pozwanemu R. P. prawo własności nieruchomości objętej księgą wieczystą KW nr (...), niezabudowanej, położonej w W. oraz prawo własności nieruchomości objętej księgą wieczystą KW nr (...), niezabudowanej, położonej w W.. Dokonując tej darowizny G. P. miał świadomość zadłużenia wobec Agencji Nieruchomości Rolnych.

Dowód: umowa darowizny – akt notarialnego, rep. A, nr (...) z dnia 14.10.2009 r. – k. 93-97, zeznania pozwanego G. P. – k. 329v.-330.

W dniu 18 stycznia 2012 r. Z. M. wniósł pozew do Sądu Rejonowego w Świdnicy o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, aby K. P. i G. P. zapłacili na jego rzecz kwotę 64 385,76 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu i kosztami procesu. W uzasadnieniu podał, że na podstawie tytułów wykonawczych – nakazów zapłaty wystawionych przeciwko niemu i pozwanym, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy w postępowaniu egzekucyjnym Km (...) wyegzekwowała od Z. M. bezpośrednio na rzecz Agencji Nieruchomości Rolnych kwotę 64 385,76 zł. Jako poręczyciel wekslowy pozwanych wstąpił on w prawa zaspokojonego wierzyciela.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22 maja 2012 r., sygn. akt I Nc (...), Sąd Rejonowy w Świdnicy orzekł, że pozwani K. P. i G. P. powinni zapłacić solidarnie na rzecz powoda Z. M. kwotę 64 385,76 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 18.01.2012 r. do dnia zapłaty oraz koszty postępowania w kwocie 3647,00 zł. Nakaz zapłaty uprawomocnił się bez zaskarżenia go przez pozwanych. Postanowieniem z dnia 25 lipca 2012 r. Sąd Rejonowy w Świdnicy nadał temu nakazowi zapłaty klauzulę wykonalności.

Dowód: pozew Z. M. – k. 1-3 akt Sądu Rejonowego w Świdnicy I Nc (...), nakaz zapłaty z dnia 22.05.2012 r., sygn. akt I Nc (...)- k. 21, postanowienie Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 25.07.2012 r. – k. 22.

Na podstawie wskazanego tytułu wykonawczego - nakazu zapłaty z dnia 22.05.2012 r., sygn. akt I Nc (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy I. P. prowadziła postępowanie egzekucyjne w sprawie Km (...) z wniosku wierzyciela Z. M. przeciwko K. P. i G. P.. W dniu 15 października 2012 r. Komornik zawiadomiła dłużników o wszczęciu egzekucji i wezwała do wskazania mienia, z którego ma być prowadzone postępowanie egzekucyjne. Dłużnicy nie wskazali mienia, z którego mogłaby być prowadzona skuteczna egzekucja. W toku postępowania Komornik ustaliła, że egzekucję przeciwko dłużnikom prowadzi też Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy G. M.. Licytacje zajętych nieruchomości okazały się jedynie częściowo skuteczne i pozwoliły na częściowe zaspokojenie wierzyciela. Na poczet zadłużenia wierzyciel otrzymał kwotę 516,69 zł, w tym zwrot zaliczki w kwocie 118,98 zł. Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2013 r. Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia dalszej bezskuteczności egzekucji.

Dowód: wniosek o wszczęcie egzekucji – k. 1-2 akt komorniczych Km (...), postanowienie Komornika Sądowego z dnia 24.04.2013 r. w sprawie Km (...) – k. 49 akt komorniczych Km (...).

Pozwany G. P. jest właścicielem udziału wynoszącego 1/2 we współwłasności nieruchomości gruntowej, położonej w W., stanowiącej siedlisko oznaczonej jako działki ewidencyjne nr (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta pod nr (...). W dniu 11.10.2011 r. w dziale III księgi wieczystej prowadzonej dla tej nieruchomości dokonano wpisu ostrzeżenia o wszczęciu egzekucji z nieruchomości z udziału należącego do G. P. w sprawie Km (...), z wniosku Agencji Nieruchomości Rolnych Oddziału Terenowego we W.. W dniu 29.02.2012 r. dokonano wpisu o przyłączeniu się do egzekucji z udziału należącego do G. P. w sprawie Km (...), z wniosku (...) Bank (...) S.A. w G.. W dniu 23.08.2012 r. dokonano wpisu o przyłączeniu się do egzekucji z udziału należącego do G. P. w sprawie Km (...), z wniosku (...) S.A. z siedzibą w P. Oddział w Polsce. W dniu 27.04.2012 r. dokonano wpisu o przyłączeniu się do egzekucji z udziału należącego do G. P. w sprawie Km (...), z wniosku (...) Bank (...) S.A. w W.. W dniu 28.05.2012 r. dokonano wpisu o przyłączeniu się do egzekucji z udziału należącego do G. P. w sprawie Km (...), z wniosku Banku (...) S.A. w W.. W dniu 23.08.2012 r. dokonano wpisu o przyłączeniu się do egzekucji z udziału należącego do G. P. w sprawie Km (...), z wniosku Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej Wspólnota we W.. W dniu 23.08.2012 r. dokonano wpisu o przyłączeniu się do egzekucji z udziału należącego do G. P. w sprawie Km (...), z wniosku SUR w W.. W dniu 23.08.2012 r. dokonano wpisu o przyłączeniu się do egzekucji z udziału należącego do G. P. w sprawie Km (...), z wniosku Banku (...) S.A. w W.. Nieruchomość ta jest również obciążona hipoteką w wysokości 3209 zł na rzecz Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Dowód: odpis księgi wieczystej nr (...) – k. 64-69, k. 106-113v.

Wartość rynkowa udziału pozwanego G. P. we współwłasności nieruchomości gruntowej składającej się z działki nr (...) wynosi 13 000 zł. Wartość rynkowa udziału pozwanego we współwłasności nieruchomości gruntowej składającej się z działki nr (...) wynosi 156 200 zł. Wartość udziału pozwanego we współwłasności nieruchomości gruntowej wpisanej w księdze wieczystej KW nr (...), stanowiąca sumę wartości działek ewidencyjnych nr (...) stanowi 169 200 zł.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu wyceny nieruchomości i ruchomości – k. 142-158v., k. 198-227, opinia uzupełniająca – k. 261-263.

Od dnia 28 czerwca 2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy prowadziła postępowanie egzekucyjne w sprawie Km (...) z wniosku wierzyciela Banku (...) S.A. w W. przeciwko G. i K. P. o zapłatę, na dzień złożenia wniosku łącznie z odsetkami i kosztami procesu, kwoty 74 755 zł. Egzekucja skierowana była do nieruchomości objętych księgami wieczystymi: (...) oraz (...) – zostały umorzone 10.10.2012 r. wobec bezskuteczności II licytacji. Egzekucja skierowana do ruchomości (kombajnu) okazała się bezskuteczna. W sprawie nie wyegzekwowano od dłużników żadnej sumy.

Dowód: notatka urzędowa z dnia 29.01.2015 r. sporządzona na podstawie akt KM (...) – k. 235.

Powód nie kierował egzekucji przeciwko pozwanym z udziału G. P. w nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...), ponieważ miał świadomość istniejących już zadłużeń pozwanym i nieskuteczności ewentualnej egzekucji z tego składnika majątkowego.

Dowód: zeznania powoda – k. 329v.

Powód uprawiał część gruntów rolnych, o powierzchni 38 ha, z oddanych pozwanym przez Agencję Nieruchomości Rolnych w dzierżawę, o łącznej powierzchni 64 ha

Dowód: zeznania pozwanego G. P. – k. 329v.-330, zeznania świadka R. N. – k. 128v., zeznania świadka J. S. – k. 128v.-129.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów urzędowych i prywatnych znajdujących się w aktach Sądu Rejonowego w Świdnicy w sprawach o sygn. I Nc (...), w aktach sprawy egzekucyjnej o sygn. Km (...), a także ze znajdującej się w aktach niniejszej sprawy umowy darowizny zawartej w formie aktu notarialnego, rep. A, nr (...) z dnia 14.10.2009, z zeznań świadków R. N. i J. S., zeznań powoda i zeznań pozwanego G. P.. Prawdziwości wymienionych dokumentów żadna ze stron nie kwestionowała, a Sąd nie znalazł podstaw aby odmówić im waloru wiarygodności z urzędu. Zeznania wskazanych świadków były wiarygodne, choć mało przydatne dla poczynienia ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Zeznania te nie udowodniły tezy dowodowej stawianej przez pozwanych, a mianowicie że powód był dłużnikiem pozwanych z tytułu używania części gruntów dzierżawionych przez nich od Agencji. Świadkowie mieli jedynie ogólną wiedzę, że powód użytkował część gruntów rolnych, ale nie potrafili wskazać kiedy dokładnie miało to miejsce, o jakie dokładnie grunty chodziło, a tym bardziej nie mieli wiedzy na temat ewentualnych zaległości z tego tytułu. Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanego G. P. jedynie co do okoliczności, że powód korzystał z części dzierżawionych gruntów rolnych, ale nie poczynił na tej podstawie ustaleń o zadłużeniu powoda wobec pozwanych. Wskazać należy, że pozwani powinni okoliczności takie podnieść w toku procesu, jaki toczył się przeciwko nim z powództwa powoda w sprawie I Nc (...). Okoliczności te zmierzają bowiem do podważenia wysokości wierzytelności powoda wobec pozwanych. Pozwani nie zaskarżyli jednak wydanego w tej sprawie nakazu zapłaty, który wskutek tego uprawomocnił się bez zaskarżenia. W pozostałym zakresie zeznania pozwanego G. P. nie były istotne z punktu widzenia przesłanek skargi pauliańskiej, podobnie jak zeznania pozwanego R. P., dlatego Sąd pominął je w ustaleniach faktycznych. Wiarygodne były zeznania powoda, a miały znaczenie przede wszystkim w tej części, w jakiej tłumaczył on dlaczego nie wniosł o skierowanie egzekucji przeciwko pozwanym z udziału w nieruchomości (...). Zostały one zresztą potwierdzone przez dokumenty stanowiące dowód w niniejszej sprawie.

Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego oparł się także na opinii rzeczoznawcy majątkowego, gdyż jest ona rzetelna, jasna, jej wnioski są logiczne i nie nasuwają żadnych wątpliwości. Po wydaniu przez biegłego uzupełniających opinii, jej wnioski nie były również ostatecznie kwestionowane przez pozwanych.

Sąd zważył, co następuje:

Bezsporne jest w sprawie, że pozwani K. P. i G. P. są dłużnikami powoda na podstawie tytułu wykonawczego: nakazu zapłaty z dnia 22.05.2012 r., sygn. akt I Nc (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 25 lipca 2012 r.

Przepisy dotyczące możliwości żądania przez wierzyciela uznania czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli za bezskuteczną w stosunku do niego, znajdują się w tytule X księgi trzeciej Kodeksu cywilnego "Ochrona wierzycieli w razie niewypłacalności dłużnika". Zgodnie z art. 527 § 1 kc gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć.

Wymaga rozważenia czy w sprawie spełnione zostały przesłanki skargi pauliańskiej, którymi są: pokrzywdzenie wierzycieli, uzyskanie przez osobę trzecią korzyści majątkowej, działanie dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, wiedza osoby trzeciej albo możliwość dowiedzenia się o tym przy zachowaniu należytej staranności.

Czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Dowodem na to, że dłużnicy K. P. i G. P. stali się niewypłacalni w wyższym stopniu wskutek zawarcia umowy darowizny, na mocy której darowali swojemu synowi, pozwanemu R. P. opisane wyżej nieruchomości, jest umorzenie postępowania egzekucyjnego wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji w sprawie Km 2860/12. Fakt posiadania przez G. P. udziału wynoszącego 1/2 w nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...), nie może, wbrew twierdzeniom pozwanych, świadczyć o tym, że przesłanka niewypłacalności nie została spełniona. Należy bowiem zauważyć, że łączna kwota zadłużenia pozwanych wobec Agencji Nieruchomości Rolnych według stanu na dzień 21

maja 2009 r. (zatem przed zawarciem umowy darowizny) wynosiła 374 153,84 zł. Część z tych wierzytelności Agencji przeszła następnie z mocy prawa na powoda. Powód również był świadomy rozmiaru zadłużenia pozwanych, gdyż wezwania do zapłaty kierowane przez Agencję były doręczane również jemu, jako współdłużnikowi z tytułu poręczenia weksli. Brak skierowania przez niego egzekucji z udziału G. P. ze wskazanej wyżej nieruchomości nie może prowadzić do wniosku, że przesłanka niewypłacalności dłużnika nie została spełniona. Należy sobie bowiem uświadomić, że wartość przysługującego pozwanemu udziału w tej nieruchomości wynosi 169 200 zł, a wysokość zadłużenia samej Agencji była ponad dwukrotnie większa od tej wartości. Udział pozwanego we współwłasności tej nieruchomości jest ponadto obciążony hipoteką i zajęty z różnych tytułów przez wielu wierzycieli. To, że wpisy zajęć udziału pozwanego w księdze wieczystej nieruchomości nastąpiły później niż zawarta została przedmiotowa umowa darowizny, nie ma znaczenia, gdyż pozwany musiał mieć wcześniej wiedzę o istnieniu tych licznych zobowiązań, musiały toczyć się postępowania sądowe prowadzące do uzyskania tytułów wykonawczych będących następnie podstawą wpisów stosownych wzmianek do ksiąg wieczystych. Najlepszym jednak dowodem tego, że posiadanie przez pozwanego udziału we współwłasności nieruchomości wpisanej pod nr (...) nie neguje wystąpienia przesłanki niewypłacalności, jest fakt że postępowanie egzekucyjne w sprawie Km (...), w którym egzekucja była skierowana właśnie do tej nieruchomości, zostało umorzone wobec bezskuteczności egzekucji.

Dłużnik działa ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, jeśli zdaje sobie sprawę, że dokonanie czynności prawnej może spowodować niemożliwość zaspokojenia się wierzycieli z jego majątku. I tą przesłankę należy uznać za spełnioną w sprawie. Jak już wskazano wyżej łączna kwota zadłużenia pozwanych wobec Agencji Nieruchomości Rolnych według stanu na dzień 21 maja 2009 r., czyli przed zawarciem umowy darowizny wynosiła 374 153,84 zł. Pozwany G. P. sam zeznał zresztą, że był świadomy istniejącego wobec Agencji zadłużenia w momencie zawierania umowy darowizny. Skoro zaś powód wstąpił następnie w prawa zaspokojonego wierzyciela - Agencji Nieruchomości Rolnych do wysokości 64 385,76 zł, działania pozwanych ze świadomością pokrzywdzenia Agencji, należy oceniać tak samo w stosunku do powoda.

Jeśli chodzi o ostatnią przesłankę skargi pauliańskiej, dotyczącą wiedzy osoby trzeciej o działaniu dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela albo możliwość dowiedzenia się o tym przy zachowaniu należytej staranności, to należy zauważyć, że nie musi ona zaistnieć w sytuacji objętej hipotezą przepisu art. 528 kc. Zgodnie z tym przepisem jeżeli skutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Korzyścią majątkową bezpłatną w rozumieniu art. 528 kc jest m.in. korzyść uzyskana w wyniku darowizny (art. 888 kc). Bezsporne jest, że pozwany R. P. uzyskał korzyść majątkową bezpłatnie w wyniku zawartej w dniu 14 października 2009 r. umowy darowizny.

W rezultacie należy stwierdzić, że wszystkie przesłanki żądania uznania za bezskuteczną czynności prawnej dłużników dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela, zostały spełnione. Uwzględnieniu powództwa, wbrew twierdzeniu pozwanych, nie stoją na przeszkodzie zasady współzycia społecznego, o których mowa w art. 5 kc. Pozwani, wbrew ciężącemu na nich ciężarowi dowodu, nie udowodnili istniejącego ze strony powoda wobec nich zadłużenia z tytułu użytkowania części dzierżawionych od Agencji gruntów. Ta zaś okoliczność była podnoszona przez nich na uzasadnienie zarzutu nadużycia prawa. Wskutek nie udowodnienia tej okoliczności, nie mógł odnieść skutku zarzut z art. 5 kc.

Zgodnie z przepisem art. 531 § 1 kc uznanie za bezskuteczną czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli następuje w drodze powództwa lub zarzutu przeciwko osobie trzeciej, która skutek tej czynności uzyskała korzyść majątkową. Z przepisu tego wynika, że dłużnik nie posiada legitymacji biernej w sprawie ze skargi pauliańskiej. Możliwe jest natomiast przypozywanie dłużnika przez pozwaną osobę trzecią (art. 84 k.p.c.). Dłużnik może wstąpić do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego (art. 76 k.p.c.) (tak: Jacek Gudowski, Kodeks cywilny. Komentarz. Księga trzecia. Zobowiązania, LexisNexis 2013). Z tego powodu, wobec braku legitymacji biernej pozwanych K. P. i G. P., powództwo w stosunku do nich podlegało oddaleniu. Na marginesie wskazać należy, że K. P. nie była nawet

stroną umowy darowizny nieruchomości będącej przedmiotem niniejszego postępowania, gdyż jak wynika z aktu notarialnego, nieruchomość ta była własnością jedynie G. P..

Dlatego na podstawie cyt. wyżej przepisów orzeczono jak w pkt.I sentencji wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach pozostawiono referendarzowi sądowemu na podstawie przepisu art. 108 § 1 zdanie drugie k.p.c.